

Sammanfattning av remissvar till Socialdepartementet angående Stärkt rätt till personlig assistans (SOU 2021:37)

Bakgrund

I tjänsteutlåtandet *Svar på remiss från Socialdepartementet om betänkandet Stärkt rätt till personlig assistans (SOU 2021:37)* återfinns förvaltningens remissvar. Då ett remissvar gärna får innehålla en kort sammanfattning följer här en sammanfattning av förvaltningens remissvar.

Sammanfattning

Förvaltningen ställer sig överlag positiv till de förslag som utredningen lämnar avseende att stärka rätten till personlig assistans inom områdena förstärkt stöd vid behov av sjukvårdande insatser, nya grundläggande behov och stärkt assistans för barn.

Förvaltningen ställer sig tveksam till vissa förslag såsom förslaget om att införa den så kallade ventilen inom området föräldraavdrag. Förvaltningen efterfrågar till viss del förtydliganden och ytterligare vägledning i exempelvis förarbeten bland annat avseende de föreslagna nya grundläggande behoven.

Förvaltningen vill framföra att det är svårt att bedöma förändringar avseende personlig assistans i sin helhet eftersom insatsen hanteras även i andra utredningar och direktiv.

Förstärkt stöd vid behov av sjukvårdande insatser

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om en ny lag om egenvård. Förvaltningen anser att det bör förtydligas vem som får göra en egenvårdsbedömning och föreslår också att egenvårdsbedömningar tidsbegränsas. Förvaltningen anser att det i lagstiftningen bör ställas krav på att följa upp samverkan, skriftlig planering och uppföljning.

Förvaltningen ställer sig positiv till att utförarverksamhetens roll vid egenvård förtydligas. Förvaltningen anser att förslaget om att hälso- och sjukvården ska informeras om skada eller risk för skada har inträffat vid egenvård bör förtydligas. Förvaltningen anser vidare att det bör tydliggöras vem som har det yttersta ansvaret för bedömningen av om egenvård kan utföras på ett säkert sätt.

Förvaltningen anser att det i grunden är ett bra förslag att behov av hjälp med grundläggande behov som utgör sjukvårdande insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen ska

beaktas vid bedömningen av om rätt till personlig assistans föreligger. Förvaltningen framför synpunkter gällande att en förutsättning för att behov av hjälp i form av sjukvårdande insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen ska beaktas vid bedömningen av om en person har rätt personlig assistans är att den ansvarige sjukvårdshuvudmannen har ingått en överenskommelse med arbetsgivare till personliga assistenter om utförande av de sjukvårdande insatserna. Förvaltningen menar också att faktorer kopplat till ersättning och fakturering bör tydliggöras.

Nya grundläggande behov

Förvaltningen ställer sig i grunden positiv till införandet av nya grundläggande behov men ställer sig tveksam till vissa aspekter i förslagen. Framför allt avser detta behoven ”kontinuerligt stöd som den enskilde till följd av sitt funktionshinder behöver för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom” och ”behov av kvalificerat motiverande eller vägledande stöd som en förutsättning för att den enskilde ska klara de grundläggande behoven ska beaktas som en del i det grundläggande behov som det avser att tillgodose”. Förvaltningen ser behov av förtydliganden och ytterligare vägledning i exempelvis förarbeten om dessa förslag blir lag.

Stärkt assistans för barn

Förvaltningen ställer sig överlag positiv till förslaget om att frångå begreppet föräldraansvar och istället införa begreppet föräldraavdrag. Förvaltningen delar utredningens bedömning om att en schablon ger bättre förutsättningar för rättssäkerhet och ställer sig positiv till införandet. Förvaltningen framför synpunkter och förslag gällande schablonens utformning och de föreslagna åldersspannen.

Förvaltningen ställer sig mycket tveksamma till förslaget om att införa en så kallad ventil. Om bestämmelsen skulle införas anser förvaltningen att det behövs tydlig vägledning i förarbeten kring hur bedömningen av vad som är barnets bästa ska göras.

Förvaltningen menar att de ekonomiska konsekvenserna är svårbedömda delvis då utredningens bedömningar bygger på antaganden om exempelvis hur många som kommer att ansöka om personlig assistans och avsluta en annan insats. Enligt utredningen ska de kostnadsminskningar som framkommit i utredningen ersättas via den kommunala finansieringsprincipen varför förslagen inte bedöms få någon nämnvärd ekonomisk konsekvens för kommunen. Förvaltningen delar dock inte utredningens bedömning om att ökningen av antalet assistansanvändare kommer att ske successivt under så lång tidsperiod och att antalet ansökningar inte kommer att öka i någon stor utsträckning med anledning av de nya behoven. Förvaltningen bedömer att behov av ökad bemanning och utlagda kostnader i avvaktan på Försäkringskassans beslut åtminstone initialt kan leda till ökade kostnader för kommunen.